

Jogszabályi keretek összefoglalása **büntető ügyszak**

Jogszabályok listája

- 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról
- a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (Büsz)
- 9/2002. (IV.9.) IM rendelet a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról
- 5/2001. (III.13.) IM rendelet a bíróságokon és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalában foglalkoztatott egyes igazságügyi alkalmazottak munkakörének és képesítési feltételének meghatározásáról
- 4/2002. OIT szabályzat a bíróságok egységes iratkezeléséről
- 5/2003. OIT szabályzat a büntetőeljárás során használt iratok nyomtatványként történő rendszeresítéséről
- Szabályzat az intézményi bélyegzők kezeléséről (2014.El.I.D.2.1.8.)
- A minősített adatok védelméről szóló szabályzat
- Informatikai biztonsági szabályzat (I-III. Fejezet)

1. A bíróságok működésének alapelvei az Alaptörvény tükrében:

A bíróságok tevékenysége:

1. igazságszolgáltatási (általános)
2. törvény által meghatározott egyéb (kivételes)

Az igazságszolgáltatási tevékenység a büntetőügyben, magánjogi jogvitában, esetleg törvényben meghatározott egyéb ügyben való döntés, a törvény által meghatározott egyéb tevékenység pl. a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról történő döntés.

Ezen kérdésekben a bíróságok - törvényben szabályozott eljárás során - véglegesen döntenek. Tehát res iudicata, azaz ítélt dologgá válik az ügy, tehát ismételtén ugyanazon ténybeli alapból nem támadható.

A igazságszolgáltatási tevékenység két nagy területe a büntető, valamint a polgári igazságszolgáltatás.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

A büntető igazságszolgáltatás a Büntető Törvénykönyvben (Btk.) meghatározott valamely bűncselekmény elkövetése esetén a büntetőjogi felelősség megállapításáról, valamint a joghátrány alkalmazásáról való döntéshozatal. Büntetőeljárás alapelve, hogy bűncselekmény elkövetése miatt bárkinek a felelősségét megállapítani, és emiatt vele szemben büntetést kiszabni egyedül a bíróság jogosult. A büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítékezés egymástól elkülönül. A bíróság az ítékezés során törvényes vád alapján jár el. Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A bíróság köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet, de nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványához.

A polgári igazságszolgáltatás a polgári perrendtartásról szóló törvény (Pp.) értelmében a természetes személyek és más személyek vagyoni és személyi jogaival kapcsolatban felmerült jogviták bíróság előtti eljárásban való pártatlan eldöntését jelenti. A bíróságnak az a feladata, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

Lényeges különbség ezen két jogterület között, az hogy a büntetőeljárás szabályok értelmében az eljárás megindítása és lefolytatása terén fő szabály szerint az officialitás (azaz hivatalbóli eljárás) elve érvényesül: a bíróságnak kötelessége, hogy a büntetőeljárásról szóló törvényben (Be.) megállapított feltételek esetén a büntetőeljárást megindítsa, illetőleg az eljárást lefolytassa. Kivétel a magánindítványra üldözendő, illetve a magánvádas eljárásban elbírálandó bűncselekmények, ahol alapvetően a sértettől függ, hogy indul-e büntetőeljárás. A polgári ügyekben azonban az eljárás kérelemre indul és ilyen kérelmet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő.

A bíróság szakmai tevékenysége független más hatóságok tevékenységétől. A Be. értelmében abban a kérdésben, hogy a terhelt követett-e el és milyen bűncselekményt, a bíróságot nem köti a más eljárásban, így különösen a polgári eljárásban, a szabálysértési vagy a fegyelmi eljárásban hozott határozat, illetőleg az abban megállapított tényállás. A Pp. alapján a polgári bíróságot a határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. Itt azonban lényeges, hogy ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt

A bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését. A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

A bíróságok a központi költségvetésről szóló törvényben önálló költségvetési fejezetet alkotnak. E fejezetben belül pedig a Kúria önálló címet alkot. A bírósági útra tartozó ügyeket törvény állapítja meg.

A bíróság határozata mindenkire kötelező. A bíróság előtt mindenki egyenlő. Senki sem vonható el törvényes bírójától. A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró. Az ügyelosztási rendet a bíróság elnöke határozza meg, legkésőbb a tárgyévvel megelőző év december 10. napjáig. Az ügyelosztási rend a tárgyévben szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható. Az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy az adott bíróságon milyen összetételű és számú tanácsok működnek, a bírák, a tanácsok és a törvényben meghatározott ügyben az egyesbíró hatáskörében eljáró bírósági titkárok melyik ügycsoportba tartozó ügyeket intézik, akadályoztatásuk esetén ki jár el helyettük, az ügyek elosztására melyik bírósági vezető jogosult, továbbá, hogy az ügyek elosztása milyen módon történik.

A bíróság tárgyalása - ha törvény kivételt nem tesz - nyilvános. A tárgyalás nyilvánossága alóli kivétel mind a büntető- mind a polgári eljárásban előfordul:

A Be. értelmében a bíróság hivatalból vagy bizonyos személyek indítványára a nyilvánosságot az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről indokolt határozattal kizárhatja:

- a) erkölcsi okból
- b) az eljárásban részt vevő kiskorú védelme érdekében
- c) az eljárásban részt vevő személyek vagy a tanú védelme érdekében
- d) a minősített adat védelme végett

A Pp. értelmében a bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja, ha az minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése végett feltétlenül szükséges. A bíróság a nyilvánosságot a közérkölc védelmében, kiskorú védelmében, valamint az ügyfél kérelmére abban az esetben is kizárhatja, ha az a fél személyiségi jogainak védelme érdekében indokolt. A bíróság a nyilvánosságot különösen indokolt esetben a tárgyalásnak a tanúkihallgatással érintett részéről akkor is kizárhatja, ha a tanú adatainak zártan kezelését rendelte el, és a zárt tárgyaláson történő meghallgatás a tanú, illetve hozzátartozója életének, testi épségének a megóvása érdekében feltétlenül szükséges.

A bíróság a tárgyaláson hozott határozatát akkor is nyilvánosan hirdeti ki.

A bíróság a határozatát - ha törvény másképpen nem rendelkezik - indokolni köteles.

A bíróság határozatai ellen - ha törvény kivételt nem tesz - jogorvoslatnak van helye.

A bírósági határozatok végrehajtását a bíróság rendeli el.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

A bíróság egyesbíróként vagy tanácsban jár el. Az ítélezésben - törvény által meghatározott ügyekben és módon - ülnökök is részt vesznek. Az ülnöknek az ítélezésben a bíróval azonos jogai és kötelezettségei vannak. Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

A bírósági eljárás nyelve a magyar. A magyar nyelv nem tudása miatt azonban senkit nem érhet hátrány, mindenki használhatja anyanyelvét.

Az ésszerű határidőn belüli bírói döntéshez való alapjog érvényesülése és a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése érdekében az Országos Bírósági Hivatal elnöke sarkalatos törvényben meghatározott ügyek tárgyalására az általános illetékességű bíróságtól eltérő, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki.

Az ítélezési tevékenységet elsődlegesen a hivatásos bírák végzik, törvény által meghatározott ügyekben és módon azonban nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítélezésben.

A bíróság - ha törvény másképpen nem rendelkezik - tanácsban ítélezik. Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak hivatásos bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

A bírák és az ülnökök függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.

2. A bíróságok szervezeti rendszere, felépítése a Bszi. és ahhoz kapcsolódóan a Be. tükrében:

Az Alaptörvény értelmében a bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők. A bíróságok központi igazgatását az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke látja el, munkáját elnökhelyettesek és a Hivatal segíti. Az OBH elnökének igazgatási munkáját az Országos Bírói Tanács (OBT) felügyeli.

Bírósági rendszer:

1. Kúria
2. ítéltábla
3. törvényszék
4. járásbíróság és a fővárosi kerületi bíróság (együtt: járásbíróság)
5. közigazgatási és munkaügyi bíróság

A Kúria:

A legfőbb bírói szerv. A Kúriát az elnök vezeti. A Kúria jogi személy.

A Kúria feladata:

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

- a) elbírálja - törvényben meghatározott ügyekben - a törvényszék, továbbá az ítélőtábla határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot,
- b) elbírálja a felülvizsgálati kérelmet,
- c) a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- d) joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát,
- e) elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé,
- f) dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- g) dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és
- h) eljár a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.

A Kúrián ítélkező, jogegységi, önkormányzati, valamint elvi közzétételi tanácsok, büntető, polgári, közigazgatási-munkaügyi kollégiumok, továbbá bírósági joggyakorlat-elemző csoportok működnek. A Kúria tehát biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét is, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

Jogegységi eljárásnak van helye, ha

- a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, vagy
- b) a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől.

Az ítélőtábla:

Az ítélőtábla elbírálja - törvényben meghatározott ügyekben - a járásbíróság és a törvényszék határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot, továbbá eljár a hatáskörébe utalt egyéb ügyekben. Az ítélőtáblát az elnök vezeti. Az ítélőtábla jogi személy. Az ítélőtáblán tanácsok, büntető, valamint polgári kollégiumok működnek. A katonai tanács által első fokon elbírált, katonai büntetőeljárásra tartozó ügyekben másodfokon a külön törvényben meghatározott ítélőtáblán működő katonai tanács jár el.

A törvényszék:

A törvényszék - a törvényben meghatározott ügyekben - első fokon jár el, és másodfokon elbírálja a járásbíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok határozatai ellen bejelentett fellebbezéseket. A törvényszéket az elnök vezeti. A törvényszék jogi személy. A törvényszéken tanácsok, csoportok és büntető, polgári, gazdasági, valamint közigazgatási-munkaügyi kollégiumok működnek. A kollégiumok összevontan is működhetnek. Külön katonai bíróság 1991 óta nem működik; törvény által meghatározott ügyekben első fokon - a külön törvényben meghatározott

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

törvényszékeken és illetékességi területtel - katonai tanácsok járnak el.

A járásbíróóság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság:

A járásbíróóság első fokon jár el. A járásbíróóságot az elnök vezeti. A járásbíróóság nem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon. A járásbíróóságon meghatározott jellegű ügyek intézésére csoportok létesíthetők.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság első fokon jár el:

- a) a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti,
- b) a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, valamint
- c) a törvény által hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.

A közigazgatási és munkaügyi bíróságot az elnök vezeti. A közigazgatási és munkaügyi bíróság sem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon. A közigazgatási és munkaügyi bíróságon meghatározott jellegű ügyek intézésére csoportok létesíthetők.

Büntető ügyekben az eljáró bíróságok rendszere az alábbi:

Első fokon a járásbíróóság és a törvényszék jár el.

Másodfokon jár el

- a) a törvényszék a járásbíróóság hatáskörébe tartozó ügyekben,
- b) az ítéletábla a törvényszék hatáskörébe tartozó ügyekben,
- c) ha a büntetőeljárásról szóló törvény az ítéletábla határozata elleni fellebbezést lehetővé teszi, a Kúria az ítéletábla hatáskörébe tartozó ügyekben.

Harmadfokon jár el

- a) az ítéletábla azokban az ügyekben, amelyekben másodfokon a törvényszék járt el,
- b) a Kúria azokban az ügyekben, amelyekben másodfokon az ítéletábla járt el.

Az eljáró bíróság összetétele:

A járásbíróóság

- a) egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, ha a bűncselekményre a törvény nyolc évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

- b) ülnökök közreműködése nélkül (egyesbíróként) jár el minden egyéb esetben. Ilyenkor is eljárhat azonban egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban, ha megállapítja, hogy a vád tárgyává

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

tett bűncselekmény a vádirati minősítéstől eltérően hogyan minősülhet, vagy ha az egyesbíró az ügyet a bíróság tanácsa elé utalta.

A törvényszék mint első fokú bíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el.

A járásbíró és a törvényszék, mint első fokú bíróság bizonyos esetekben két hivatásos bíróból és három ülnökből álló tanácsban is eljárhat.

A másodfokú és a harmadfokú bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el.

A Kúria három, illetőleg ha a Be. így rendelkezik, öt hivatásos bíróból álló tanácsban jár el.

A büntető bíróságok hatásköre és illetékessége:

Első fokon a járásbíró hatáskörébe tartozik azoknak a bűncselekményeknek az elbírálása, amelyeket a Be. nem utal a törvényszék hatáskörébe.

A törvényszék hatáskörébe tartoznak a súlyosabb megítélésű - a büntetőeljárás törvényben felsorolt - bűncselekmények, így pl. azok, amelyekre a törvény tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását is lehetővé teszi; valamint az állam elleni bűncselekmények, az emberiség elleni bűncselekmények stb.

A büntetőügyekben a bíróságok illetékessége elsődlegesen az elkövetés helyéhez kapcsolódik: ha a Be. eltérően nem rendelkezik, az eljárásra az a bíróság illetékes, amelynek a területén a bűncselekményt elkövették. A Be. is megállapít egyéb illetékességi okokat, de a fenti szabály az elsődleges.

Általános szabály, hogy ha a bíróság illetékességi területe a közigazgatási területi beosztáshoz igazodik, a közigazgatási határok megváltozása következtében a bíróság illetékességi területét - az OBH elnökének javaslatára - a köztársasági elnök határozatban módosítja.

3. A bírósági ügyvitel és az iratkezelés, a bélyegzők használata

A bíróság körbélyegzője: közepén Magyarország címere, körben a bíróság székhelyének a megjelölése.

A bírósági ügy iratát a kezelő-, tájékoztatói vagy ügyfélszolgálati iroda kezeli, melyet az irodavezető vezet.

A nyilvántartásokat elektronikus úton, az OBH Elnöke által jóváhagyott számítógépes program használatával kell vezetni. Egyéb iratkezelési cselekményeket akkor lehet elektronikus úton

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

végezni, ha azt jogszabály vagy az OBH Elnökének szabályzata megengedi. A perkönyv, a tárgyalási napló, a tanácsnapló, a mutatókönyv, a másolatok könyve, a bv. ügykönyvek, a bv. bíró naplója, felülvizsgálati kérelmek nyilvántartó könyve, a gyűjtőív, a körbélyegzők és a nyomtatványok nyilvántartása, az irattári könyv (jegyzék), valamint egyéb, kiegészítő jellegű nyilvántartások elektronikus úton vagy papír alapon egyaránt vezethetők.

Az ügyféltől a beadványt a felvilágosításra megállapított időben az irodavezető vagy az e feladattal megbízott személy veszi át. A felvilágosítási időn kívül az ügyfél beadványait a bíróság bejáratánál lévő, zárt gyűjtőszekrényben helyezheti el. A gyűjtőszekrényt a hivatali munkaidő végén minden esetben, továbbá a szükséghez képest naponta többször is ki kell üríteni. A postán érkezett vagy más hatóságtól kézbesítővel (hivatali kézbesítés) küldött iratot - munkaidőben - a bíróság elnöke által kijelölt személy veszi át, akinek a gyűjtőszekrény kiürítése is feladata.

A bírósághoz érkezett iraton - az irat valamennyi példányán és mellékletén, az irat felzetén vagy az első oldalán, elektronikus úton érkezett irat kinyomtatott példányán - az iroda az érkezés napján bélyegzővel, jól olvashatóan feltünteti a bíróságot, az ügyszámot, az érkezés évét, hónapját és napját. Az iraton meg kell jelölni a példányok és a mellékletek számát, a csatolt pénz összegét, nemét, a mellékelt egyéb értéket, fontos iratot; az eredeti okiratot külön kell megjelölni. Ha a beadványban jelzett valamely melléklet, irat stb. hiányzik, ennek tényét is fel kell tüntetni. Az adatokat a lajstromvezető az irat első példányán aláírja. Az iroda a bírósághoz érkezett minden beadványt, illetve iratot bejegyvez a lajstromba.

Az iroda törvényben meghatározott személyeknek és képviselőjüknek ad felvilágosítást, lehetővé teszi az iratok megtekintését, másolatok vagy jegyzetek készítését. Az eljárásban részt nem vevő személy részére a bíróság elnöke engedélyezheti a felvilágosítást, ha ahhoz az érintett hozzájárult, vagy azt törvény egyébként lehetővé teszi. Akik iratbetekintési joggal rendelkeznek, az ügy iratairól hiteles vagy nem hiteles másolatot kaphatnak. A másolatot az irodavezetőnél kell megrendelni. Az irodavezető határozza meg a másolat kiadásának időpontját, és gondoskodik a másolat elkészítéséről. A másolatot az iroda rendszerint legkésőbb a megrendeléstől számított harmadik munkanapon adja ki. Az irodavezető nyilvántartja a hiteles másolat módját (fénymásolás, gépirás stb.), a megrendelő nevét, az illetékmentesség tényét vagy a lerótt illeték összegét. A másolat átvételét a megrendelő keltezéssel ellátott aláírásával igazolja.

Az eljárási törvények szerinti jegyzőkönyv kézírásos formában nem készíthető el. A jegyzőkönyvben semmit sem szabad a sorok közé írni. Az esetleges kiegészítéseket és módosításokat a jegyzőkönyv szélére vagy aljára kell írni. A módosítás folytán szükségtelenné vált szövegrészeket áthúzással, oly módon kell törölni, hogy a törölt szövegrész az áthúzás után is olvasható maradjon.

A tárgyalási napra kitűzött ügyekről tanácsként (bíránként) tárgyalási jegyzék készül. A tárgyalási jegyzéken meg kell jelölni a kitűzött ügyek sorszámát, az ügyszámot, az ügy tárgyát, a tárgyalás időpontját, az esetleges ügyészégi ügyszámot és a peres felek, illetőleg a terhelt vagy eljárás alá vont személy nevét. Több felperes, alperes vagy terhelt, feljelentő, eljárás alá vont személy esetén

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

elegendő az első helyen megnevezett nevét és társainak számát feltüntetni. A büntető tanács tárgyalási jegyzékén azt is fel kell tüntetni, hogy a tanács a kítűzött ügyben tárgyalást vagy nyilvános ülést tart-e. A tárgyalási jegyzék egy példányát a tárgyalások megkezdése előtt a tárgyalóterem ajtajára ki kell függeszteni.

Az ügy soron kívüli intézése alapulhat

- a) jogszabály rendelkezésén,
- b) az OBH elnökének határozatán,
- c) a bíróság elnökének a rendelkezésén.

(2) A bíróság elnöke a soron kívüli eljárást az ügyfél kérelmére írásban elrendelheti.

A soronkívülség az ügynek a rendes ügymenetből történő kivételét jelenti. A soron kívül intézendő ügyben minden intézkedést haladéktalanul kell megtenni. Az iroda az eljáró bíró (tanács) kijelölése után az iratot a bírónak (a tanács elnökének) bemutatja.

Folyamatban lévő vagy befejezett ügy iratát más ügy iratához csatolni vagy a csatolást megszüntetni csak bírói határozat alapján, bírói utasításra lehet.

A folyamatban lévő ügy iratát csak bírói utasítás alapján lehet más hatósághoz elküldeni.

A tanú zártan kezelendő adatait, valamint a zárt adatot tartalmazó iratot az iratborítóban lévő iratok között személyenként elkülönítve, zárt, lepecsételt és a bíróság körbélyegző lenyomatával ellátott borítékban kell elhelyezni. Az iratborítón, a zárt adatot tartalmazó borítékon és a lajstromban fel kell tüntetni a zárt adatkezelés tényét. A zárt adatot tartalmazó iratról olyan másolatot kell készíteni és az iratok között elhelyezni, amely nem tartalmazza a zárt adatot. A zárt adat megismerésére nem jogosult személy részére felvilágosítás céljára ezt a másolatot kell felhasználni; az iratbetekintés során a zárt adatot tartalmazó borítékot az iratok közül ki kell emelni. A zárt adatot tartalmazó borítékot a bíró, a jogorvoslati kérelmet elbíráló bíró vagy a bírói utasítást teljesítő személy nyithatja fel, ha az adat megismerése eljárási cselekmény foganatosításához szükséges. A zárt adat megismerésére jogosult más személy kérésére a bíró vagy az iroda nyitja fel a borítékot. A felnyitás tényét, okát és időpontját a zárt adatot tartalmazó borítékra fel kell jegyezni.

Az ügyviteli ismeretekről számot kell adni. A képzés bíróságainkon központi ún. BÜSZ tanfolyam keretében zajlik. (3) A kinevezési (munkáltatói) jogkör gyakorlója az ügyviteli vizsga letétele alól kivételesen indokolt esetben - határidő megjelölésével, de legfeljebb 1 évre - halasztást engedélyezhet.

Az ügyviteli vizsga letétele alól felmentést kap az, aki jogi szakvizsgát, vagy a köztisztviselőkről szóló jogszabályok szerint ügykezelői vagy közigazgatási alapvizsgát, illetve közigazgatási szakvizsgát tett.

Az ügyviteli vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A felsőfokú iskolai végzettségű tisztségviselőnek az ügyviteli vizsgája írásbeli részt nem tartalmaz.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

Az írásbeli vizsga tárgyai és követelményei:

- helyesírás, fogalmazás (egyszerű végzés, megkeresés szerkesztése), továbbá a munkakörtől függően,
- másolás gépirással (számítógépen) 10 percen át, percenként 70 szótagos sebességgel, 5%-os hibatűréssel, vagy
- leírás diktálásra 10 percen át, percenként 90 szótagos sebességgel, 5%-os hibatűréssel, vagy magnetofonszalagról való leírás 10 percen át, 90 szótagos sebességgel, 5%-os hibatűréssel, vagy
- számítógép, szövegszerkesztő kezelése, adatlapkitöltés, adatkezelés, nyilvántartás.

A szóbeli vizsga tárgyai:

- az igazságügyi szervezet és az igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonyának, továbbá a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló rendelkezéseknek a főbb szabályai,
- jogi alapismeretek: a polgári peres és nemperes, valamint a büntetőeljárás ügyvitel szempontjából fontos szabályai,
- a bírósági ügyvitel szabályai,
- büntető- és polgári ügyben jegyzőkönyvszerkesztés,
- a kézbesítés szabályai,
- a bírósági eljárás illetékszabályai,
- a bírósági gazdasági ügyek intézésének fontosabb szabályai,
- statisztikai alapismeretek,
- a titokvédelmi szabályzat ismerete.

Az írásbeli vizsgát többször is meg lehet ismételni. A szóbeli vizsga ismétlésére a vizsgázót csak egyszer lehet utasítani.

Bélyegzőt csak az használhat, akit erre jogszabály feljogosít, valamint az elnöki irodában átvételi elismervénnyel sorszámozott bélyegzőt kapott. Aki bélyegző használatára jogosult, a bélyegzőt csak hivatali ügyben használhatja, azt munkaideje lejártá után zárható szekrényben vagy fiókban kell elhelyezni. Meg kell akadályozni azt, hogy a bélyegző illetéktelen személy kezébe kerülhessen. Bélyegzőt kizárólag kék tintával lehet használni.

Panasznap

A bíróság elnöke által erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben - de hetente legalább egy munkanapon - a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfél által szóban előterjesztett kérelmet a bíróság elnöke által kijelölt bíró, bírósági titkár, bírósági fogalmazó vagy bírósági ügyintéző foglalja jegyzőkönyvbe. A jegyzőkönyv az ügy alapos és gyors elintézését elősegítő valamennyi adatot tartalmazza. Ha a fél a szükséges adatokat nem tudja vagy nem akarja rendelkezésre bocsátani, ennek tényét a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. Az OBH elnöke által meghatározott tárgyalásmentes időszakokra vonatkozóan a törvényszék elnöke elrendelheti, hogy a 8 főnél kevesebb engedélyezett bírói létszámmal működő járásbíróság (a továbbiakban: kisebb járásbíróság)

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

helyett az e bekezdésben foglalt feladatot a törvényszék székhelyén működő járásbíróság vagy e bíróság és mellette a törvényszék elnöke által kijelölt más járásbíróság látja el.

4. Az adatok védelme, informatikai biztonság

Fontos kiemelni, hogy büntető ügyekben előfordulhat olyan adatkezelés, melyre a titkos ügykezelés, röviden „TÜK” szabályai vonatkoznak. Ezen adatokkal csak az arra kijelölt személyek kerülhetnek kapcsolatba.

A törvényszék elnöke nevezi ki a Nemzeti Biztonsági Felügyelet egyetértésével a biztonsági vezetőt. A biztonsági vezető jogköre a megyében működő valamennyi bíróságra kiterjed. A biztonsági vezető állítja ki az ellenőrzést kezdeményező bírósági elnök által részére megküldött biztonsági szakvélemény alapján egy példányban a nemzeti minősített adatot felhasználó, valamint a közreműködő nevére szóló, a nemzeti minősített adatra érvényes személyi biztonsági tanúsítványt. A kiadott tanúsítványokról a Tatabányai Törvényszék titkos ügykezelője nyilvántartást vezet. A tanúsítvány érvényességi ideje a nemzetbiztonsági szakvélemény kiállítás dátumától számított öt év.

A biztonsági vezető kezdeményezi a Nemzeti Biztonsági Felügyeletnél a külföldi minősített adatra érvényes személyi biztonsági tanúsítvány kiadását a NATO és az EU minősített adatokhoz hozzáférő felhasználók és közreműködők részére. Minősített adat felhasználására csak olyan személy jogosult, akinek ez állami vagy közfeladat ellátása érdekében indokolt és aki rendelkezik

- a) érvényes és a felhasználni kívánt minősített adat minősítési szintjének megfelelő személyi biztonsági tanúsítvánnyal,
- b) titoktartási nyilatkozattal, valamint
- c) felhasználói engedéllyel.

A felhasználói engedélyt a kiadásra jogosult vezetőnek vissza kell vonni, ha a felhasználó

- a) bírói, igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszonya megszűnik,
- b) feladata ellátásához a továbbiakban minősített adat felhasználása nem szükséges,
- c) személyi biztonsági tanúsítványa visszavonásra került vagy érvényessége lejárt.

A titkos ügykezelő igazolatlan távolmaradása esetén a biztonsági vezető által kijelölt, a titkos ügykezelő által kezelt adathordozón szereplő minősített adatra érvényes személyi biztonsági tanúsítvánnyal és felhasználói engedéllyel rendelkező személyekből álló 2 tagú bizottság a Nyilvántartóban teljes vagy részleges iratellenőrzést hajt végre, attól függően, hogy a titkos ügykezelő az iratok egészét, vagy csak egy részét kezelte. Az ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni.

A Tatabányai Törvényszék épülete (2800 Tatabánya, Komáromi u. 4.) valamennyi minősített adat felhasználására kijelölt adminisztratív zóna.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

„Bizalmas” vagy annál magasabb minősítési szintű minősített adatot tartalmazó papír alapú adathordozó (irat) adminisztratív zónában is felhasználható.

A biztonsági területen látogató önállóan, kíséret nélkül nem tartózkodhat.
A Főnyilvántartó könyvet a Törvényszék titkos ügykezelője vezeti.

Iratkezelési segédletek:

- Iktatókönyv (nemzeti, NATO, EU minősített adatok szerint elkülönítve)
- Belső átadókönyv vagy kézbesítő karton (nemzeti, NATO, EU minősített adatok szerint elkülönítve)
- Külső kézbesítőkönyv és futárjegyzék
- Látogató nyilvántartás

A titkos ügykezelők által kezelt, összefűzött, megszámozott iratkezelési segédleteket és egyéb nyilvántartásokat használatbavételük előtt a törvényszék titkos ügykezelője hitelesítési záradékkal látja el és olvasható aláírásával igazolja a hitelességet.

Más szervtől érkezett minősített adatot tartalmazó küldeményt a címzett, és a titkos ügykezelő vehet át.

A minősített adat sokszorosítását, fordítását és kivonatolását a címzett felhasználó is engedélyezheti (kivéve NATO és EU „Szigorúan titkos!”, kivéve, ha a minősítő különleges kezelési utasításában azt megtiltotta).

A minősített adatot tartalmazó adathordozókat irattári terv alapján kell irattározni.

A „Korlátozott terjesztésű!” minősítési szintű elektronikus adatok adminisztratív zónában telepített számítógépeken is feldolgozhatók.

Akinek a tudomására jutott, hogy a minősített adat biztonságának megsértésére került sor, köteles tájékoztatni erről a biztonsági vezetőt.

A vizsgálatról készített jegyzőkönyvnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a veszélyeztetett minősített adatok azonosításához szükséges adatokat,
- a biztonság megsértésének körülményeit,
- a veszélyeztetettség idejét (ismert vagy vélelmezett időhatárait) és helyét,
- a veszélyeztetettség kialakulásának elsődleges okait,
- ha ismert, a biztonság megsértéséért felelőssé tehető személy nevét,
- a megtett intézkedések felsorolását.

Fontos megemlíteni, hogy a bíróságok függetlenségét és pártatlanságát, valamennyi adat biztonságát a bíróságon dolgozóknak védenie és biztosítania kell. Nem csak a „TÜK” adatok védelme előírás, hanem a mindennapi munka során felmerülő adatok is. Folyamatban lévő ügyről a bíróságon kívül

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

említést nem lehet tenni. Folyamatban lévő ügyről a sajtószóvivő ad felvilágosítást az erre vonatkozó eljárási rend szerint. Befejezett ügy esetén is figyelemmel kell lenni az egyedi azonosíthatóság elkerülésére.

Informatikai szabályzatunk rögzíti a munkavégzés ilyen irányú kereteit. A bíróság védett levelezőrendszerrel rendelkezik. Otthondolgozási kedvezmény esetén az otthon végzett munkát ezen a rendszeren keresztül kell továbbítani.

Adatot szolgáltatni csak arra jogosult személyek részére szabad, oly módon, hogy csak azokhoz az információkhoz jusson hozzá, melyre a jogosultsága szól.

Hibás adathordozókat, illetve a hibás listákat, jegyzőkönyveket és egyéb dokumentumokat az irattározási, selejtezési és környezetvédelmi szabályok betartása mellett a keletkezésüket követő lehetséges legrövidebb időn belül meg kell semmisíteni.

A munkaállomások kikapcsolását megelőzően az előírásoknak megfelelően ki kell lépni a felhasználói programokból, valamint az operációs rendszerből. A számítástechnikai eszközök elektromos kapcsolóját csak a szabályszerűen végrehajtott kikapcsolási eljárás végrehajtása után szabad lekapcsolni.

A felhasználó kötelessége, hogy az informatikai rendszer használatánál, az általa tapasztalt rendellenességekről azonnal értesítse a helyi informatikust, ha

1. a felhasználó kezelésében lévő adat elveszett, módosult, illetéktelenek által ismertté vált vagy ezen események gyanúja felmerül,
2. az informatikai eszközök jogosulatlan használata történt vagy ennek gyanúja áll fenn,
3. a felhasználó nem képes használatba venni az informatikai eszközt vagy alkalmazást,
4. a felhasználói jelszó vagy egyéb, a felhasználó által használt informatikai eszköz jogosultsági rendszeréhez tartozó adatok vagy az azt tároló adathordozó elveszett, megsérült, illetéktelen kezekbe került vagy ezek gyanúja felmerült,
5. az informatikai eszköz gyakran viselkedik szokatlanul, a felhasználó gyakran tapasztal a normális működéstől eltérő viselkedést, mint pl.: elvesznek állományok, gyakran „lefagy” a számítógép, vírusfertőzés gyanúja áll fenn, vagy bármilyen szokatlan működést észlel (furcsa géphang, ismeretlen üzenetek, lassulások stb.).

A felfedezett biztonsági problémákat a felhasználó köteles a helyi informatikus tudomására hozni. Az értesítés elsődleges formája e-mail („Hibabejelentő lap”, 8. számú melléklet), a szóbeli bejelentéseket 1 munkanapon belül írásban meg kell erősíteni.

Az előírásokban felsoroltak megsértése a felhasználói jogok időleges vagy végleges visszavonását eredményezheti, azok súlyos megszegése esetén a bíróság a szabálysértő felhasználó ellen munkaügyi, illetve büntetőeljárást is indíthat.

A bírósági intézmény vezetőjének, a felhasználó közvetlen felettesének utasítására a helyi informatikus - akár a felhasználó beleegyezése nélkül - jegyzőkönyvezett formában:

1. minden olyan adatot lemásolhat, törölhet, vagy módosíthat, mely veszélyezteti az informatikai rendszerek sértetlenségét és titkosságát,
2. bizonyítékot gyűjthet a helytelen felhasználói magatartásról,

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

3. azonnal megszüntetheti a felhasználó hozzáférését, ha vele kapcsolatban gyanú merül fel, hogy
 - a) dologi kárt okoz az informatikai eszközökben,
 - b) jogosulatlan módon adatok birtokába jut, vagy arra tesz kísérletet,
 - c) szándékosan semmisít meg adatot,
 - d) szándékos támadást hajt végre az informatikai eszközök ellen, vagy kísérletet tesz az informatikai eszközök védelmi rendszerének megkerülésére, sebezhetőségek feltárására,
 - e) felelős szabaddalmi vagy szerzői jogok megsértésében,
 - f) felelős az informatikai eszközöknek az informatikai biztonsági szabályzatában foglaltakkal ellentétes használatban.

A felhasználó

1. nem bonthatja meg a rendelkezésére bocsátott informatikai eszköz burkolatát,
2. nem bonthatja meg a kábelcsatornát, a fali csatlakozó és az informatikai eszköz között a kábeleztést sem, kivéve baleset megelőzés esetén,
3. nem csatlakoztathat az informatikai eszközre olyan adathordozót vagy kiegészítő eszközt, amit nem a helyi informatikus bocsátott a felhasználó rendelkezésére,
4. nem változtathatja meg az informatikai eszköz konfigurációját,
5. köteles az informatikai eszközöket munkaidő végeztével áramtalanítani,
6. köteles a rábízott informatikai eszközöket tisztán tartani,
7. köteles az informatikai eszköz képernyőjét jelszóval védett képernyőkímélővel zárolni, vagy az eszközt kikapcsolni/kijelentkezni, ha felügyelet nélkül hagyja

A felhasználó kötelessége

1. más felhasználókra bízott titkokat tiszteletben tartani, azaz TILOS más felhasználók jelszavának, fájljainak, bizalmas adatainak felkutatása, megváltoztatása vagy lemásolása,
2. a rábízott adatokat helyesen, csak és kizárólag a meghatározott célra felhasználni, pl.: jelszavát, felhasználói azonosítóját, a kezelésére bízott adatokat és tranzakciókat csak arra használni, melyre azok hivatottak,
3. együttműködni az informatikusokkal a hibák elhárítása, enyhítése érdekében,
4. az informatikai eszközök sértetlenségét biztosítani, azaz semmilyen formában nem áll jogában a rendelkezésére bocsátott szoftver komponensek illetve kapcsolódó konfigurációs adatállományok megváltoztatása,
5. a részére kiadott jogosultságokkal tevékenykedni, TILOS más felhasználó nevében tevékenységet folytatni,
6. a tudomására jutott, a bíróság informatikai rendszerével kapcsolatos, minden adatot szolgálati titokként kezelni.

Hozzáférés idegen informatikai eszközökhöz

A bíróság tevékenysége megkívánja, hogy alkalmazottai más külső szervezetek informatikai szolgáltatásait is igénybe vegyék. Ilyen szolgáltatás az elektronikus banki szolgáltatás, Integrált Portál-alapú Lekérdező Rendszer kapcsolata, stb.

E szolgáltatások igénybevételére feljogosító hozzáférést a bíróság a tevékenységgel megbízott dolgozók

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

személyéhez rendeli. A Tatabányai Törvényszék elnöke a dolgozót írásban – hiteles megbízólevéllel - értesíti arról, hogy a munkaköréhez kapcsolódóan milyen feladattal bízta meg a munkáltató.

A biztonságos olyan szó vagy betűsorozat, mely mások által nehezen kitalálható és visszafejthető, a felhasználó személyéhez a lehető legkisebb mértékben köthető. Ellenkező esetben a rosszindulatú támadó - aki ismeri a felhasználót és a környezetét - képes szótárat készíteni a lehetséges szavakból és visszafejteni a felhasználói jelszavakat. Annak érdekében, hogy e visszaélések ne történjenek meg, az alábbi jelszaválasztási vezérelveket célszerű figyelembe venni:

1. a jelszó hossza legalább 8 karakter hosszú legyen, vagy ha ezt az adott informatikai rendszer nem támogatja, akkor a rendszer által használható maximális hosszúság,
2. a jelszó SOHA NE legyen személyes, személyhez köthető szó, mint pl.: a kedvenc autó típusa, az üzött sportág neve, születési idő, telefonszám, a kedvenc háziállat, gyerekek vagy házastárs neve, kedvenc étel vagy könyv címe,
3. a jelszó SOHASEM lehet azonos a felhasználói névvel vagy a felhasználó valódi nevével, illetve a felhasználói név nem lehet része a jelszónak,
4. a jelszavakat TILOS szótárakból választani, mert a legtöbb jelszótörő program szótárat használ a próbálgatáskor,
5. a jelszó hangalakja ne legyen a felhasználóhoz köthető, vagy ne adjon ki értelmes szót, illetve ne legyen általánosan ismert rövidítés, mint pl.: 4 you=for you, 1enes=egyenes, 66ós = hathatós stb.,
6. a jelszavak megválasztásakor vegyesen használjon a felhasználó angol abc betűket (kis- és nagybetű vegyesen: a-z, A-Z), és számokat, valamint a jelszó minden esetben betűvel kezdődjön, kivétel a speciális alkalmazások jelszó szabályai (pl. Integrált Portál-alapú Lekérdező Rendszer hozzáférési jelszavai),
7. a jelszavakban, rendszerenként függően, megkülönböztetésre kerülnek a kis- és nagybetűk,
8. a jelszó megválasztásakor törekedni kell arra, hogy könnyen gépelhető és megjegyezhető legyen.

Ha az informatikus nem megfelelően látja el munkáját, a munkáltatói jogok gyakorlója:

- Az informatikust figyelmeztetésben, mint enyhe büntetésben részesítheti,
- a köteleességek elmulasztása vagy súlyos szabályszegés esetén az IASZ Fegyelmi felelősségre vonatkozó része (1997. évi LXVIII tv. V. fejezete) szerint eljárhat,
- nagyon súlyos szabályszegés esetén büntetőjogi felelősségre vonást kezdeményezhet.

5. Alapvető büntető eljárásjogi ismeretek

A Be. 14. § (1) alapján a járásbíróóság

a) egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, ha a bűncselekményre a törvény nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

b) ülnökök közreműködése nélkül (egyesbíróként) jár el az a) pont alá nem tartozó esetben.

(2) A törvényszék mint elsőfokú bíróság - ha e törvény másképp nem rendelkezik - egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

(3) A járásbíró az (1) bekezdés b) pontja esetében egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban is eljárhat, ha megállapítja, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény a vádirati minősítéstől eltérően hogyan minősülhet, vagy ha az egyesbíró az ügyet a bíróság tanácsa elé utalta.

(4) A járásbíró és a törvényszék, mint első fokú bíróság - az e törvényben meghatározott esetekben - két hivatásos bíróból és három ülnökből álló tanácsban járhat el.

(5) A másodfokú, a harmadfokú bíróság és a Kúria három hivatásos bíróból álló tanácsban, vagy ha e törvény így rendelkezik, öt hivatásos bíróból álló tanácsban jár el.

(6) Az egyesbíró és a tanács elnöke hivatásos bíró; az ítélezésben a hivatásos bíró és az ülnökök jogai, kötelességei azonosak.

(7) A 17. § (5) és (6) bekezdésében felsorolt bűncselekmények esetén első fokon a tanács elnöke (egyesbíró), másodfokon és - a Kúria kivételével - harmadfokon a tanács egyik tagja az Országos Bírósági Hivatal elnöke által kijelölt bíró.

A Be. 45. § (1) bekezdése alapján nem lehet védő

a) a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél és képviselőjük, valamint ezek hozzátartozója,

b) aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy mint a nyomozó hatóság tagja járt el, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró bírónak, ügyésznek vagy a nyomozó hatóság tagjának a hozzátartozója,

c) aki a terhelt érdekével ellentétes magatartást tanúsított, vagy akinek az érdeke a terheltével ellentétes,

d) aki az ügyben szakértőként, illetőleg szaktanácsadóként vesz vagy vett részt,

e) aki az ügyben tanúként vesz vagy vett részt, kivéve, ha a 81. § (1) bekezdésének b) pontja alapján nem volt kihallgatható, illetve ha a 82. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a tanúvallomást megtagadta,

f) aki az ügyben közvetítőként jár vagy járt el,

g) aki az ügyben terheltként vesz részt.

(2) A tanú érdekében eljáró ügyvéd ezzel egyidejűleg nem lehet védő.

(3) A védő kizárásáról a bíróság határoz.

A Be. 46. §-a alapján a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező, ha

a) a bűncselekményre a törvény ötévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

b) a terheltet fogva tartják,

c) a terhelt hallássérült, siketvak, vak, beszédképtelen vagy - a beszámítási képességére tekintet nélkül - kóros elmeállapotú,

d) a terhelt a magyar nyelvet, illetőleg az eljárás nyelvét nem ismeri,

e) a terhelt egyéb okból nem képes személyesen védekezni,

f) e törvény erről külön rendelkezik.

A Be. 64. § (1) bekezdése alapján az egyes eljárási cselekmények teljesítésére nyitva álló időtartamot (határidő), illetve azt az időtartamot, amelynek két eljárási cselekmény között el kell telnie (időköz), a törvény határozza meg, és a határidőt a törvény alapján a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság állapítja meg. A határidőt órákban, napokban, hónapokban vagy

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

években kell megállapítani.

(2) Az órákban megállapított határidőbe minden megkezdett óra egész órának számít. A napokban megállapított határidőbe nem számít be az a nap, amelyre a határidő kezdetére okot adó körülmény esik (kezdőnap). A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon végződik, amelynek száma a kezdőnapnak megfelel, ha pedig a hónapban nincs ilyen nap, a hónap utolsó napján.

(3) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le.

(4) A bírósághoz, az ügyészhez, illetőleg a nyomozó hatósághoz intézett beadványnak és az előttük teljesíthető eljárási cselekménynek a határideje a hivatali munkaidő végével jár le. Nem számít a határidő elmulasztásának, ha a beadványt a határidő utolsó napján postára adták.

(5) Az eljárási cselekmény elvégzésére meghatározott időpont a határnap. A határnapot a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság állapítja meg.

A Be. 67. § (1) bekezdése alapján ha e törvény kivételt nem tesz, a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság azt idézi, akinek a jelenléte az eljárási cselekménynél kötelező, illetőleg azt értesíti, akinek a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi. Akit megidéztek, köteles az őt megidéző bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság előtt megjelenni.

(2) Az idézés és az értesítés írásban, illetőleg más alkalmas módon vagy eszközzel - különösen távbeszélő, telefax, számítógép útján - vagy a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság előtti személyes megjelenés alkalmával szóban történik. Az idézésnek, illetőleg értesítésnek tartalmaznia kell

a) a megidézettnek hol, mikor, milyen minőségben kell megjelennie,

b) az értesített hol, mikor, milyen minőségben jelenhet meg,

c) az idézés, illetőleg az értesítés alapjául szolgáló eljárási cselekmény várható időtartamát (órákban),

d) a távolmaradás következményeire való figyelmeztetést,

e) a vádirat benyújtása után a vádlott nevét és az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megjelölését.

(3) Sajtóhirdetményben tehető közzé az értesítés, ha ezt az érdekeltek rendkívül nagy száma indokoltá teszi.

(4) Minden esetben közölni kell, hogy az érintettet melyik bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság idézi, illetőleg értesíti; az idézés, illetve az értesítés tényét az ügy irataiban rögzíteni kell.

(5) A megidézett felhívható arra, hogy az ügyre vonatkozó iratain kívül a bizonyításnál felhasználható feljegyzéseit vagy egyéb tárgyait hozza magával.

(6) Az írásbeli idézést vagy értesítést zárt iratban kell megküldeni. Sajtóhirdetményben az értesítettek neve nem közölhető.

(7) A kiskorú idézésében, illetve értesítésében egyidejűleg a kiskorú korára, érettségére figyelemmel, számára érthető módon tájékoztatást kell adni az idézés, illetve értesítés tartalmáról.

A Be. 69. § (1) bekezdése alapján ha a terhelt, a tanú vagy a szakértő idézés ellenére nem jelenik meg, és ezt előzetesen, mielőtt az akadály a tudomására jut, haladéktalanul, vagy ha ez már nem lehetséges, az akadály megszűnése után nyomban, alapos okkal nem igazolja, illetőleg az eljárási cselekményről engedély nélkül távozik,

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

- a) a terhelt elővezetése rendelhető el,
- b) a tanú elővezetése rendelhető el, vagy rendbírsággal sújtható,
- c) a szakértő rendbírsággal sújtható.

(1a) Ha a védő az idézés ellenére olyan eljárási cselekményen nem jelenik meg, amelyen részvétele kötelező, és helyettesítéséről sem gondoskodik, rendbírsággal sújtható, valamint az okozott költség megtérítésére kell kötelezni.

(1b) Az (1a) bekezdés szerinti jogkövetkezmények nem alkalmazhatók, ha a védő az 50. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott értesítési kötelezettségének eleget tett, vagy e kötelezettség teljesítése az előre nem ismert elháríthatatlan akadály jellege miatt nem volt lehetséges. Ha utóbb az állapítható meg, hogy az akadály előre ismert vagy elhárítható volt, az (1a) bekezdés szerinti jogkövetkezmények alkalmazásának van helye.

(2) Ha a terhelt, a védő, a tanú vagy a szakértő önhibájából olyan állapotban jelenik meg, hogy nem hallgatható ki, illetőleg az eljárási kötelezettségeit nem képes teljesíteni, a következő kihallgatására, illetve eljárási kötelezettségének teljesítése érdekében a terhelt elővezetése rendelhető el, a tanú rendbírsággal sújtható vagy elővezetése rendelhető el, a védő és a szakértő rendbírsággal sújtható. Az okozott költség megtérítésére a felsoroltakat kötelezni kell.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a terheltet, a tanút és a szakértőt a meg nem jelenésével, illetőleg az eltávozásával okozott költség megtérítésére határozattal kell kötelezni.

(4) A 68. § (1) bekezdése szerint idézett katonai mulasztása esetén az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) Ha a 68. § (2) bekezdése szerint idézett kiskorú nem jelenik meg, és gondozója nem igazolja, hogy a kiskorú meg nem jelenésében vétkes, a gondozó rendbírsággal sújtható, és a meg nem jelenéssel okozott költség megtérítésére határozattal kötelezhető.

(6) Ha az ügyész a bíróság értesítésében megjelölt időben és helyen olyan eljárási cselekményen nem jelenik meg, amelyen részvétele kötelező, erről a bíróság a felettes ügyészt tájékoztatja.

(7) Az idézéssel szembeni mulasztás következményei akkor alkalmazhatók, ha az idézés a 67-68. § rendelkezéseinek, kézbesítése pedig az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltaknak, illetőleg az egyéb előírásoknak megfelel.

(8) Ha a tanú, illetve a szakértő idézése külföldről történik, és az idézett nem tesz eleget az idézésnek, vele szemben az (1)-(5) bekezdés szerinti jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

A Be 70. § (1) bekezdése alapján a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság hivatalos iratának az érintett személy részére átadása (kézbesítés) történhet

- a) személyesen,
- b) posta útján,
- c) hirdetményi úton,
- d) a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság kézbesítője útján,
- e) nemzetközi jogsegély keretében,
- f) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény és végrehajtási rendeletében szabályozott biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján,
- g) az elektronikus adathoz való hozzáférés ideiglenes és végleges megakadályozásáról szóló határozat esetén az NMHH elektronikus kézbesítési rendszerén keresztül.

(2) A címzett az iratot az azt küldőnél is átveheti.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

(3) Ha a sértettnek vagy az egyéb érdekeltnek kézbesítési megbízottja van, a részükre szóló iratot - az idézés kivételével - a megbízottnak kell kézbesíteni.

(3a) Ha a címzett rendelkezik értesítési címmel, és a kézbesítést erre a címre kéri, a részére szóló iratot az értesítési címre kell kézbesíteni.

(4) A kézbesítés szabályszerű, ha a hivatalos iratot a címzett vagy helyette a külön jogszabály szerint átvételre jogosult más személy átvette. A hivatalos iratot szabályszerűen kézbesítettnek kell tekinteni, ha az irat átvételét, illetőleg a kézbesítési bizonyítvány (tértivevény) aláírását megtagadják.

(5) Az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt részére a hivatalos iratot hirdetményi úton kell kézbesíteni. Hirdetményi kézbesítés esetén a hirdetmény tartalmazza, hogy a címzett az iratot melyik bíróságnál, ügyészségnél, illetőleg nyomozó hatóságnál veheti át.

(6) A hirdetményt tizenöt napra ki kell függeszteni az azt küldő bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság, valamint - ha ilyen van - a címzett utolsó ismert belföldi lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi önkormányzat hirdetőtáblájára. Az iratot a hirdetménynek a bíróságnál, az ügyészségnél, illetőleg a nyomozó hatóságnál történt kifüggesztésétől számított tizenötödik napon kell kézbesítettnek tekinteni.

(7) A kézbesítési bizonyítvánnyal (tértivevénnnyel) feladott hivatalos iratot a kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át.

(7a) A 69/A. § (1) bekezdése alapján létrejött elektronikus kapcsolattartás során a bíróság részére a hivatalos iratot a kézbesítési rendszer alkalmazásával az Országos Bírósági Hivatal útján kell megküldeni.

(7b) Az (1) bekezdés g) pontja esetén a bíróság határozatát az elektronikus hírközlési szolgáltatók részére az NMHH kézbesítési rendszerén keresztül küldött értesítés napját követő munkanapon kell kézbesítettnek tekinteni.

(8) A katonának [Btk. 127. § (1) bekezdés] kézbesítendő iratot az előjárója útján kell kézbesíteni. A kézbesítés az előjáró egyidejű értesítése mellett közvetlenül is történhet, ha a katonának az iratot küldő bíróság, ügyész vagy nyomozó hatóság székhelyén nincs előjárója, és a késedelmes kézbesítés az eljárás sikerét vagy a katona jogát vagy méltányolható érdekét sértené. Ha a katona szolgálati viszonya a büntetőeljárás alatt megszűnik, a kézbesítésre az általános szabályok az irányadók.

(9) Ha a címzett fogva van, a neki kézbesítendő iratot - idézés és értesítés esetén az intézetnek szóló, az előállításra vonatkozó megkereséssel egyidejűleg - a fogvatartást végrehajtó intézet parancsnoka útján kell kézbesíteni.

A Be. 74. § (1) bekezdése alapján bűnügyi költség

a) az a költség, amelyet az ügyben az eljárás megindításától a büntetés végrehajtásának befejezéséig, továbbá a rendkívüli jogorvoslati eljárás, valamint a különleges eljárások során az állam előlegezett,

b) a terheltnek, a sértettnek, a magánfélnek, a pótmagánvádlónak és a magánvádlónak, a terhelt és a sértett törvényes képviselőjének az ügyben felmerült készkiadása, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte,

c) a kirendelt védőnek és a sértett, a magánfél, valamint a pótmagánvádló képviselőjének

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

készkiadása és díja, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett költség különösen a tanú megjelenésével felmerült költség, a szakértő, illetőleg a szaktanácsadó részére megállapított munkadíj és költségtérítés, a lefoglalt dolog szállításával és megőrzésével felmerült költség, valamint a tolmács díja és költségtérítése.

(3)¹ Ha a terhelt a jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a bűnügyi költséget előreláthatóan nem tudja megfizetni, és ezt a külön jogszabályban meghatározott módon igazolta, a terhelt vagy védője kérelmére a bíróság, illetőleg az ügyész határoz arról, hogy a terhelt részére személyes költségmentességet engedélyez. A személyes költségmentesség engedélyezése esetén

a) a terhelt kérelmére a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság védőt rendel ki [48. § (2) bek.],

b)

c) a kirendelt védő díját és költségét az állam viseli.

(4) A személyes költségmentesség tárgyában hozott határozat, illetőleg az okozott költség viselésére kötelező határozatnak a költség viselésére vonatkozó rendelkezése elleni jogorvoslat halasztó hatályú.

(5) Az elővezetéssel (162. §), valamint a terhelt elfogása és megtalálása esetén meghatározott bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság elé állításával [73. § (3) bek.] felmerült költség nem számolható el bűnügyi költségként, az ilyen eljárási cselekménnyel okozott költség megtérítésére külön jogszabály az irányadó.

A Be. 135. § (1) bekezdése alapján az előzetes letartóztatást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

(2) Ha ezt a nyomozási cselekmények elvégzése indokoltá teszi, az ügyész akként rendelkezhet, hogy az előzetes letartóztatás legfeljebb harmincnapi időtartamban rendőrségi fogdában is végrehajtható. Ezt az időtartamot követően a gyanúsított rendőrségi fogdán történő elhelyezéséről - további harmincnapi időtartamra - az ügyész indítványára a bíróság határoz. A gyanúsított rendőrségi fogdán történő elhelyezése tárgyában hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az előzetes letartóztatásban lévő terhelt eljárási jogainak gyakorlásában nem korlátozható. Biztosítani kell, hogy a terhelt a védőjével - és külföldi esetén államának konzuli képviselőjével - érintkezhessen. Az előzetes letartóztatásban lévő terhelt csak olyan korlátozásnak vethető alá, amely a büntetőeljárás jellegéből következik, vagy amelyet a letartóztatást foganatosító intézet rendje szükségessé tesz. Az előzetes letartóztatás végrehajtásának részletes szabályait külön jogszabályok határozzák meg.

(4) Ha bizonyítható, hogy a terhelt az előzetes letartóztatásának foganatba vételét követően a védőjével való kapcsolattartás felhasználásával

a) szökést készít elő,

b) a tanúk befolyásolásával vagy megfélemlítésével, tárgyi bizonyítási eszköz, okirat megsemmisítésével, meghamisításával vagy elrejtésével az eljárás megghiúsítására törekszik, illetőleg

c) újabb, szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetésére hív fel, a bíróság - a vádirat benyújtásáig az ügyész indítványára - a védőt az eljárásból kizárhatja.

A Be. 161. § (1) bekezdése alapján az e törvényben meghatározott esetekben a rend fenntartása érdekében, valamint az eljárási kötelezettségek megszegése miatt - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - ezer forinttól kétszázezer forintig, különösen súlyos vagy ismételt esetben ötszázezer forintig terjedő rendbírság szabható ki.

(2) A rendbírság összegének megállapításánál a kiszabására okot adó cselekmény súlyát és következményeit kell figyelembe venni.

(3) Rendbírság kiszabásáról a bíróság és az ügyész határoz.

(4) A rendbírság kiszabása ellen bejelentett jogorvoslatnak halasztó hatálya van.

(5) A 69. § (1) bekezdés b) vagy c) pontja, (1a), (2) és (5) bekezdése, a 93. §, a 106. § (3) bekezdése, a 113. § (1) vagy (2) bekezdése, a 123. § (4) bekezdése, a 139. § (2) bekezdése, a 152. § (1) bekezdése, a 158. § (3) bekezdése, a 185. § (3) bekezdése, a 245. § (4) bekezdése és a 343. § (1) bekezdése alapján kiszabott rendbírságot - meg nem fizetése esetén - a bíróság elzárásra változtatja át. A rendbírság elzárásra történő átváltoztatása esetén ezer forinttól ötezer forintig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárást kell számítani, az egy napi elzárásnak megfelelő összeget a rendbírságot kiszabó határozatban kell megállapítani. A rendbírság helyébe lépő elzárás egy napnál rövidebb és száz napnál hosszabb nem lehet. Erre a rendbírságot kiszabó határozatban a megbírságolt személyt figyelmeztetni kell.

(6) Az ügyész által kiszabott rendbírság átváltoztatásáról az ügyészség székhelye szerint illetékes nyomozási bíró az iratok alapján dönt.

(7) Az (5) és a (6) bekezdés alapján a rendbírságot elzárásra átváltoztató határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. Az elzárás végrehajtására a szabálysértési jogszabályok irányadók azzal, hogy az elzárás végrehajtásának elhalasztása vagy félbeszakítása csak a megbírságolt személy kórházi gyógykezelésének szükségessége esetén és csak ezen időtartamig engedélyezhető. Az elzárást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

A Be. 162. § (1) bekezdése alapján az elővezetés személyi szabadságot korlátozó intézkedés annak érdekében, hogy az érintettet a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elé állítsák, vagy biztosítsák az eljárási cselekményen, illetőleg a szakértői vizsgálaton való részvételét.

(2) A törvényben meghatározott személyek elővezetésének elrendeléséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendelkezik.

(3) Az elővezetést a rendőrség hajtja végre. Az elővezetést az általa nyomozott ügyben az illetékességi területén eljáró más nyomozó hatóság is végrehajthatja. A rendőr, illetőleg a nyomozó hatóság az érintett személyt az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt helyre kíséri, ennek érdekében a reá irányadó törvény szerint szükség esetén kényszert és más intézkedést alkalmazhat.

(4) Az elővezetést általában a napnak a hatodik és huszonnegyedik órája között kell végrehajtani.

(5) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendelkezhet úgy, hogy a rendőr az elővezetés foganatosítása helyett az érintett személy útba indulását ellenőrizze, ha megalapozottan feltehető, hogy az elővezetés célja ezzel is elérhető.

(6) Katona [Btk. 127. § (1) bekezdés] elővezetése iránt az elővezetendő elöljáróját kell megkeresni.

(7) Az elővezetés költségének megfizetésére az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt személyt kell kötelezni. Eredménytelen elővezetés esetén az elővezetést elrendelő bíróság, ügyész

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

vagy nyomozó hatóság a kötelezettet kérelmére különös méltánylást érdemlő okból mentesítheti az elővezetés költségének megfizetése alól, ebben az esetben az elővezetés költségét az állam viseli.

A Be. 240. § (1) bekezdése alapján a tárgyaláson a tanács tagjai mindvégig jelen vannak.

(2) A tanács tagjának elkerülhetetlen akadályoztatása esetén az ügydöntő határozatot más összetételű tanács is kihirdetheti.

(3) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a tárgyalás a jegyzőkönyvvezető, a vádlott, az ügyész és - ha a védő jelenléte a tárgyaláson kötelező - a védő nélkül nem tartható meg.

A Be. 241. § (1) bekezdése alapján a tárgyaláson az ügyész részvétele kötelező

(2) A járásbírószágon alügyész is képviselheti a vádat.

(3) A járásbírószágon ügyészségi fogalmazó is képviselheti a vádat, kivéve, ha

a) a bűncselekményre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

b) a vádlottat fogva tartják,

c) a vádlott - a beszámítási képességre tekintet nélkül - kóros elmeállapotú.

A Be. 242. § (1) bekezdése alapján a tárgyaláson a védő részvétele kötelező

a) ha e törvény másképp nem rendelkezik, a törvényszék mint elsőfokú bíróság előtt,

b) a 46. §-ban szabályozott esetekben,

c) amennyiben a szabályszerűen megidézett vádlott bejelentette, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni,

d) ha pótmagánvádló lép fel.

(2) Ha az ügyész a tárgyaláson részt vesz, és a vádlott védőt nem hatalmazott meg, a tanács elnöke szükség esetén védő kirendeléséről gondoskodik. Ha a vádlott kéri, védőt kell kirendelni.

A Be. 243. §-a szerint a tárgyaláson részt vevők indítvány tételére jogosultak, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.

A Be. 244. § (1) bekezdése alapján a tárgyalást a tanács elnöke vezeti, és e törvény keretei között megállapítja az elvégzendő cselekmények sorrendjét. Ügyel a törvény rendelkezéseinek megtartására, és gondoskodik arról, hogy az eljárásban részt vevő személyek a jogukat gyakorolhassák, ezekre a figyelmüket felhívja.

(2) A tanács elnöke gondoskodik a tárgyalás méltóságának megőrzéséről. Ennek érdekében a tárgyalóteremből eltávolíttatja azokat, akik állapotuk vagy megjelenésük folytán a tárgyalás méltóságát sértik.

(3) Akit a bíróság előtt kihallgatnak, vagy aki a bírósághoz szól, annak állva kell beszélnie. A tanács elnöke e szabály alól kivételt tehet.

A Be. 263. § (1) bekezdése alapján a tanács elnöke az ügy iratainak a bírósághoz érkezését követően harminc napon belül megvizsgálja, hogy van-e helye a 264-271. §-ban, illetve az 543-547. §-ban foglalt rendelkezések alkalmazásának.

(2) Legkésőbb az (1) bekezdésben meghatározott határidő letelte után a tanács elnöke a vádiratot haladéktalanul megküldi a vádlottnak és a védőnek; a vádlottat és a védőt felhívja, hogy tizenöt

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

napon belül jelölje meg bizonyítási eszközeit.

(3) A tanács elnöke a vádirat kézbesítésével egyidejűleg közli a vádlottal és a védővel, ha az ügyész különösen védett tanú vallomását kívánja bizonyítási eszközként felhasználni, figyelmezteti őket arra, hogy a különösen védett tanú vallomását tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatot megtekinthetik, és írásban a különösen védett tanúhoz kérdések feltevését, továbbá a tanú különösen védetté nyilvánításának megszüntetését indítványozhatják. A különösen védett tanúhoz feltett kérdések közvetlenül nem irányulhatnak a különösen védett tanú személyének és tartózkodási helyének felfedezésére.

(4) Ha közvetítői eljárás lefolytatásának lehet helye, és az ügyész az eljárást a 221/A. § (4) bekezdése alapján nem függesztette fel, a tanács elnöke a vádirat kézbesítésével egyidejűleg tájékoztatja a vádlottat, a védőt és a sértettet a közvetítői eljárás iránti indítvány megtételének lehetőségéről és a közvetítői eljárás következményeiről.

A Be. 419. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás (XV. Fejezet) szabályait az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A felülvizsgálati indítványt a felülvizsgálat okának és céljának megjelölésével az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságnál kell írásban benyújtani. A felülvizsgálati indítványt annál a bíróságnál is elő lehet terjeszteni, amelynek eljárását a felülvizsgálati indítvány sérelmezi. A legfőbb ügyész a felülvizsgálati indítványát - az alapügy irataival együtt - közvetlenül a Kúriánál terjeszti elő.

(3) A bíróság a felülvizsgálati indítványt az alapügy irataival együtt harminc napon belül felterjeszti a Kúriához.

(4) A felülvizsgálati indítvány a Kúria határozathozatal céljából tartott tanácsüléséig visszavonható.

(5) A védő az általa előterjesztett felülvizsgálati indítványt csak a terhelt hozzájárulásával vonhatja vissza.

(6) A felülvizsgálati indítvány visszavonása esetén a Kúria a felülvizsgálati eljárást megszünteti.

A Be. 591-595. §-a alapján

591. § (1) A tanács elnöke a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére, ha a szabadságvesztés hátralévő része két évnél rövidebb, az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel, legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,

b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja,

c) halasztást engedélyezhet a szabadságvesztés végrehajtás megkezdésére abban az esetben is, ha a szabadságvesztés hátralévő része két évnél hosszabb.

(3) El kell halasztani - kérelem nélkül, hivatalból is - a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdését annak a nőnek az esetében, aki

a) a tizenkettedik hetet meghaladó terhes, legfeljebb a szülés várható idejét követő hatodik hónap

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

végéig,

b) hat hónaposnál fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvosszakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága egészségügyi szolgálata vezetőjének - az elítélt egészségügyi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó - nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről.

(5)

(6) Az (1)-(4) bekezdésben meghatározott feltételek esetén sincs helye az elhalasztásnak, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet, illetve ha az elítélt szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani.

(7) Ha a szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása iránti kérelmet olyan időben terjesztik elő, hogy annak elintézésére a végrehajtás megkezdésére kitűzött határnap előtt már nincs lehetőség, a tanács elnöke a kérelem elbírálását mellőzi és erről a kérelmezőt értesíti. Ha a szabadságvesztést már foganatba vették, a kérelmet a szabadságvesztés végrehajtásának esetleges félbeszakítás iránti intézkedés végett a büntetés-végrehajtási intézetnek megküldi.

591/A. § (1) A tanács elnöke az elzárás végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel, legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,

b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja.

(3) El kell halasztani - kérelem nélkül, hivatalból is - az elzárás végrehajtásának megkezdését annak a nőnek az esetében, aki

a) a tizenkettedik hetet meghaladó terhes, legfeljebb a szülés várható idejét követő hatodik hónap végéig,

b) egyévesnél fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvosszakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága egészségügyi szolgálata vezetőjének - az elítélt egészségügyi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó - nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben meghatározott feltételek esetén sincs helye az elhalasztásnak, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet, illetve ha az elítélt szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani.

(6) Ha az elzárás végrehajtásának elhalasztása iránti kérelmet olyan időben terjesztik elő, hogy annak elintézésére a végrehajtás megkezdésére kitűzött határnap előtt már nincs lehetőség, a tanács elnöke a kérelem elbírálását mellőzi és erről a kérelmezőt értesíti. Ha az elzárást már foganatba vették, a kérelmet az elzárás végrehajtásának esetleges félbeszakítás iránti intézkedés végett a büntetés-végrehajtási intézetnek megküldi.

591/B. § (1) A tanács elnöke a közérdekű munka végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel,

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,

b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja.

(3) El kell halasztani - kérelem nélkül, hivatalból is - a közérdekű munka végrehajtásának megkezdését annak a nőnek az esetében, aki

a) a tizenkettedik hetet meghaladó terhes, legfeljebb a szülés várható idejét követő tizenkettedik hónap végéig,

b) egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvosszakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását.

(5) Ha a közérdekű munka végrehajtásának elhalasztása iránti kérelmet olyan időben terjesztik elő, hogy annak elintézésére a végrehajtás megkezdésére kitűzött határnap előtt már nincs lehetőség, a tanács elnöke a kérelem elbírálását mellőzi és erről a kérelmezőt értesíti, és a kérelmet a közérdekű munka végrehajtásának esetleges félbeszakítás iránti intézkedés végett a büntetés-végrehajtási bírónak megküldi.

592. § (1) Ha az elítélt valószínűsíti, hogy a pénzbüntetés azonnali vagy egy összegben való megfizetése magának vagy tartásra szoruló hozzátartozóinak a büntetés célján túlmenő jelentős anyagi nehézséget okozna, és megalapozottan feltehető, hogy az elítélt a meghosszabbított határidőben fizetési kötelezettségének pontosan eleget tesz, részére a bíróság legfeljebb három hónapi halasztást, illetőleg azt engedélyezheti, hogy a pénzbüntetést két éven belül, részletekben fizesse meg.

(2) A pénzbüntetés megfizetésére adott halasztás fontos okból egy alkalommal, legfeljebb további három hónappal meghosszabbítható.

(3) A részletfizetés olyan, havonta fizetendő összegben engedélyezhető, amely osztható a pénzbüntetés esetén az ítéletben megállapított napi tétel összegével.

(4) A szabadságvesztésre átváltoztatás után a pénzbüntetés megfizetésére halasztás vagy részletfizetés nem engedélyezhető.

593. § (1) A tízezer forintot meghaladó rendbírság és az államot illető büntetőjogi költség megfizetésére halasztás, illetőleg részletfizetés az 592. §-ban meghatározott feltételek mellett és keretek között, a bírósági végrehajtó által foganatosított foglалás után engedélyezhető, ha a foglалási jegyzőkönyvet a végrehajtó a bírósághoz betervezte.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeghatár alatti rendbírság és büntetőjogi költség megfizetésére kötelezés esetén a tanács elnöke foglалási cselekmény bevéárása nélkül, a rendelkezésre álló adatok alapján legfeljebb két hónapi halasztást, illetőleg három hónapi részletfizetést engedélyezhet.

594. § A fiatalkorúval szemben jogerős ítéletben elrendelt javítóintézeti nevelés végrehajtását a tanács elnöke az 591. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek mellett és keretek között elhalaszthatja.

595. § (1) A halasztás és a részletfizetés iránti kérelemnek nincs halasztó hatálya.

(2) A kérelemről, ha azt a terhelt az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően nyomban előterjesztette, az ügydöntő határozatot hozó bíróság dönt, a határozatát indokolni köteles.

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

(3) A terhelt később előterjesztett kérelmének elbírálására a különleges eljárások szabályait (XXIX. Fejezet) kell alkalmazni. A kérelemről bírósági titkár is határozhat.

(4) A pénzbüntetés, a rendbírság és az államot illető büntügyi költség tekintetében a halasztás, illetőleg a részletfizetés engedélyezése tárgyában hozott határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

(5) A szabadságvesztés, az elzárás, a közérdekű munka és a javítóintézeti nevelés végrehajtásának elhalasztása tárgyában hozott határozat ellen az ügyész, az elítélt és a védő fellebbezhet. Ha a halasztást a (2) bekezdés alapján a másodfokú bíróság engedélyezte, a fellebbezés elbírálására a XIV. Fejezet IV. Címe megfelelően irányadó.

A Be. 598. § (1) bekezdése alapján a döntéshez szükséges adatokat tartalmazó iratokat, valamint a kegyelmi kérelmet

a) a vádirat benyújtásáig az ügyész a legfőbb ügyészhez,

b) a vádirat benyújtása után a bíróság az igazságügyért felelős miniszterhez felterjeszti. A kegyelmi kérelemnek az eljárás folytatására nincs halasztó hatálya.

(2) A büntetés elengedése vagy mérséklése iránti kérelem, illetőleg előterjesztés esetén az igazságügyért felelős miniszter elrendelheti a büntetés, illetőleg az 597. § (1) bekezdése szerinti intézkedés végrehajtásának a köztársasági elnök döntéséig történő elhalasztását vagy félbeszakítását. Az igazságügyért felelős miniszter az előterjesztés előkészítése során - a büntetés végrehajtásának megkezdésére halasztó hatállyal - elrendelheti az elítéltnak a büntetés-végrehajtás központi kórházában történő szakorvosi vizsgálatát.

(3) A legfőbb ügyész, illetőleg az igazságügyért felelős miniszter a kegyelmi kérelmet a köztársasági elnökhöz akkor is felterjeszti, ha a kegyelem gyakorlása iránt nem tesz előterjesztést.

(4) A kegyelmi döntésről szóló határozatot a terheltnek és a kegyelmi kérelem előterjesztőjének az a bíróság, illetőleg ügyész kézbesíti, amely előtt az eljárás folyik. Ha a kegyelmi kérelmet a határozat jogerőre emelkedését követően terjesztették elő, a kegyelmi döntésről szóló határozatot az ügyben első fokon eljáró bíróság kézbesíti az elítéltnak, és a kegyelmi kérelem előterjesztőjének. Ha az elítélt a szabadságvesztését, illetve a javítóintézeti nevelését tölti, részére a kegyelmi döntésről szóló határozatot az igazságügyért felelős miniszter közvetlenül a büntetés-végrehajtási intézet, illetve a javítóintézet útján kézbesíti, egyben értesíti az első fokon eljáró bíróságot.

(5) A (4) bekezdés szerinti értesítés tartalmazza a kegyelmi határozat számát, a határozathozatal idejét, az igazságügyért felelős miniszter ellenjegyzésének keltét, a kegyelmi döntéssel érintett határozatokat hozó bíróság vagy ügyész megnevezését, az érintett határozatok számát és azok meghozatalának idejét, és a kegyelmi döntés tartalmát. Ha a köztársasági elnök kegyelmet gyakorolt, az értesítés tartalmazza a kegyelemhez fűződő jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást is.

(6) Ha a büntetőeljárás kegyelemből történő megszüntetését a bíróság vagy az ügyész hivatalból kezdeményezte, a terhelt az eljárást megszüntető határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül kérheti az eljárás folytatását.

A Be. 599. § (1) bekezdése alapján az államot illető büntügyi költség és a rendbírság megfizetését az igazságügyért felelős miniszter különös méltánylást érdemlő okból egészben vagy részben elengedheti.

(2) Az államot illető büntügyi költség és a rendbírság megfizetésének elengedésére irányuló

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

kérelmet az államot illető bűnügyi költség megfizetésére kötelezett, a rendbírsággal sújtott (a továbbiakban együtt: fizetésre kötelezett), a védő, a fiatalkorú törvényes képviselője, valamint a fizetésre kötelezett 56. § szerinti képviselője nyújthatja be.

(3) Az elsőfokú bíróság az államot illető bűnügyi költség és a rendbírság megfizetésének elengedésére irányuló kérelmet a fennálló tartozás mértékéről, illetve az addigi befizetés adatairól szóló igazolással, és a büntetőügy irataival (részirattal), ideértve a (4) bekezdés szerint beszerzett adatokat, iratokat is, az esetlegesen rendelkezésre álló bírósági foglalási jegyzőkönyvvel felterjeszti az igazságügyért felelős miniszterhez.

(4) A bíróság a felterjesztés előtt a megkeresés (71. §) szabályai szerint beszerzi a fizetésre kötelezettek a döntéshez szükséges személyes adatait, ideértve a vagyoni és jövedelmi helyzetére vonatkozó adatokat is, valamint a fizetésre kötelezett személyi körülményeit, vagyoni és jövedelmi helyzetét feltáró részleges környezettanulmányt, továbbá fogva lévő terhelt esetében az intézeti értékelő véleményt.

(5) A részleges környezettanulmányt a pártfogó felügyelő készíti el.

6. Kiállítandó lapok, okiratok

A büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2002. (IV.9.) IM rendelet tételesen meghatározza, hogy milyen esetben milyen adatlapot, értesítőt kell kitölteni, azokon milyen adatokat kell feltüntetni.

A bíróság határozatának végrehajtásáról az a bíróság gondoskodik, amelynek eljárásában büntetés, intézkedés, szabálysértés miatt alkalmazott jogkövetkezmény, kényszerintézkedés, rendbírság, pénzbírság vagy bűnügyi költség válik végrehajthatóvá.

A fogva lévő terheltnek kézbesítendő határozatot, idézést vagy értesítést a fogva tartó büntetés-végrehajtási intézet (a továbbiakban: bv. intézet), rendőrségi fogda vagy javítóintézet útján kell kézbesíteni (közvetett kézbesítés).

A határozat végrehajtásáról gondoskodó bíróság a határozat jogerőre emelkedésekor haladéktalanul, legkésőbb három munkanapon belül minden érintettre nézve külön kiállítja a végrehajtás alapjául szolgáló értesítőlapot, és a kezelőiroda vezetőjének adja le, aki azt haladéktalanul megküldi a végrehajtásra hivatott szervnek.

A büntető határozatról kiállított értesítőlap tartalmazza:

- a bíróság megnevezését, ügyszámát, a terhelt nevét, személyi adatait, a határozat keltét, számát, jogerejét és végrehajthatóságát, illetőleg a jogerőre tekintet nélküli végrehajthatóságot,
- a bűncselekménynek a Btk. szerinti megnevezését és minősítését,
- a kiszabott büntetést számmal és betűvel kiírva, az alkalmazott intézkedést, illetőleg a rendbírságot, az előzetes fogva tartás, illetőleg a házi őrizet beszámítását (Btk. 92. §), a

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

- járművezetéstől eltiltásba beszámítható időre vonatkozó rendelkezést, továbbá azokat a végrehajtáshoz szükséges adatokat, amelyeknek az értesítőlapon való feltüntetését jogszabály elrendeli,
- **összbüntetés esetén az összbüntetésbe foglalt egyes alapítételek számát, az egyes ítéletekben megállapított bűncselekményeket és büntetéseket számmal és betűvel kiírva, az összbüntetésként megállapított büntetést számmal és betűvel kiírva, a végrehajtási fokozatot, valamint a végrehajtandó foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás, kiutasítás vagy közügyektől eltiltás megnevezését,**
 - **feltételes szabadság megszüntetése esetén, ha arra az ítélet jogerőre emelkedését megelőzően vagy azt követően elkövetett bűncselekmény miatt került sor, azt, hogy a feltételes szabadság megszüntetése melyik bíróság milyen számú határozata vonatkozásában történt, valamint a feltételes szabadulás napját.**

A másodfokú bíróság által kiállított értesítőlapon az első fokon eljáró bíróság, a harmadfokú bíróság által kiállított értesítőlapon az első fokon és a másodfokon eljáró bíróság megnevezését, ügyszámát és határozata keltét is fel kell tüntetni.

Ha a tanács elnöke az ügydöntő határozatában részletfizetést [Btk. 50. § (4) bekezdés] vagy az ügydöntő határozat kihirdetése után nyomban előterjesztett kérelemre halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, ezt a büntető határozatról kiállított értesítőlap e célra szolgáló rovatában, illetve „Megjegyzés” rovatában - a halasztás tartamának, a részletfizetésre vonatkozó adatoknak a megjelölésével – feltünteti.

A bíróság büntetés-végrehajtási feladatait a törvényszék elnöke által megbízott büntetés-végrehajtási bíró (a továbbiakban: bv. bíró) látja el. Büntetés-végrehajtási feladatokat esetenként a törvényszék elnöke által kijelölt más bíró is elláthat.

A bíróságok működésével összefüggő gazdálkodási és pénzügyi teendők ellátására a törvényszék szervezetében működő bírósági gazdasági hivatal (a továbbiakban: BGH) feladatkörébe tartozik

- a) a büntetőeljárás során lefoglalt és a kezelésébe tartozó bűnjeltek nyilvántartása,
- b) az elkobzott vagy előzetesen értékesíteni rendelt bűnjeltek értékesítése és az ellenérték beszedése,
- c) a következő követelések előírásával és beszedésével, a beszedés szorgalmazásával kapcsolatos teendők:
 - ca) a büntetőeljárás során alkalmazott vagyoni jellegű joghátrány, az államot illető vagyoni követelés
 - cb) a polgári ügyben eljáró bíróság által kiszabott rendbíróság, illetve pénzbíróság, alapos végrehajtási kifogás esetén a végrehajtót az állam felé terhelő befizetési kötelezettségből származó követelés, valamint a közjegyző által kiszabott pénzbíróság.

Adatlapok, értesítők, nyomtatványok jegyzéke:

- adatlapok:
 - 1. számú adatlap adatközlés a büntetőeljárás cselekményéről
 - 4. számú adatlap adatközlés jogerős bírói döntésekről
 - 5. számú adatlap adatközlés összbüntetés ítéletről, egységes intézkedés elrendeléséről
 - 8. számú adatlap adatközlés végrehajtási adatokról
 - 9. számú adatlap adatközlés kényszerintézkedés tárgyában hozott döntésekről
- értesítők:
 - 203. Értesítés előzetes letartóztatás elrendeléséről, fenntartásáról, megszüntetéséről
 - 206. Értesítés lakhelyelhagyási tilalom elrendeléséről, fenntartásáról, megszüntetéséről
 - 206/a. Értesítés házi őrizet elrendeléséről, fenntartásáról, megszüntetéséről
 - 313/c. Értesítés közérdekű munka jogerős kiszabásáról
 - 319/a. Értesítés sportrendezvények látogatásától való eltiltásról
 - 317. Egységes értesítés
 - 332. Értesítés jogerősen kiszabott szabadságvesztésről
 - 332/a. Értesítés olyan jogerős szabadságvesztésről, melynél a feltételes szabadság kizárt
 - 333. Értesítés jogerősen kiszabott elzárásról
 - 333/a. Értesítés jogerősen kiszabott javítóintézeti nevelésről
 - 334. Értesítés összbüntetés jogerős megállapításáról
 - 335. Értesítés összbüntetés kiszabásáról olyan esetben, amikor a feltételes szabadság kizárt
 - 336/c. Értesítés járművezetéstől eltiltásról
 - 342. Értesítés pártfogó felügyelet elrendeléséről
- nyomtatványok
 - 207. védő kirendelése
 - 207/a. védő felmentése
 - 214. vádlott idézése
 - 215. kézbesítési ív
 - 216. előállító
 - 220/b. védő felhívása
 - 220/d. sértett tájékoztatása közvetítói eljárásról
 - 221. védő idézése
 - 222. tanú idézése
 - 225. előljáró útján idézés
 - 227. értesítő tárgyalásról
 - 232. megkeresés hirdetményi kézbesítés iránt
 - 232/a. hirdetmény
 - 238. elővezető parancs
 - 244. elfogatóparancs
 - 244. személykörözés
 - 245. elfogatóparancs visszavonása
 - 308. értesítés átadása előállító bv. őrnök

ÁROP-1.2.18/A-2013-2013-0064 Szervezetfejlesztési program a Tatabányai Törvényszéken

- 959. lalcímfigyelő
- C-D lap
- Fk. lap
- európai elfogatóparancs
- utalvány

7. Hasznos információk

A büntetőeljárás során használt iratok nyomtatványként történő rendszerezéséről szóló 5/2003. OIT szabályzat kitöltendő minták formájában alapvető ügyintézői munkát segítő határozat mintákat tartalmaz (pl. elfogatóparancs)